

**Päätös osallistua Ennakoivaa hoitoa mielenterveys- ja päihdeongelmissa hankkeeseen**

Valmistelijat

Jari Porrasmaa, digijohtaja, p. 014-269 5711

Ulla Norontaus, hoitotyön kehittämisasiantuntija p. 014-269 2171

Selostus

Sitra avasi syksyllä 2025 hyvinvointialueille vuoden toisen ennakoivien menetelmien rahoitushaun. Tavoitteena oli vauhdittaa ennakoivien sote-ratkaisujen käyttöönottoa. Haussa on rahoitettu kokeiluja, joissa hyödynnetään ennakoivia data- ja/tai tekoälyperustaisia menetelmiä ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä varhaisen puuttumisen mahdollistamiseksi. Kokeilujen tavoitteena on suunnitella ennaltaehkäiseviä palvelu- ja hoitotoimenpiteitä, joilla ehkäistiin sairauden puhkeamista tai toimintakyvyn heikkenemistä. Kokeiluja voi toteuttaa perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa, sosiaalipalveluissa tai näitä yhdistävissä palveluissa ja hoitoketjuissa, ja niissä hyödynnetään monipuolisia datalähteitä osana terveys- ja sosiaalipalveluita sekä ihmisten arkea helposti ymmärrettävässä muodossa. Rahoitushaussa Sitra painotti erityisesti ennaltaehkäisyyn kannustavia, dataa ja/tai tekoälyä hyödyntäviä menetelmiä.

**Hankkeen tavoite ja toteutus**

Ennakoivaa hoitoa mielenterveys- ja päihdeongelmissa-hankkeen tarkoituksena on kehittää ja pilotoida Keski-Suomen hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalveluiden hoitoketjuissa tekoälyn käyttöön pohjautuvia uusia ennakoivan hoidon toimintamalleja hoidon eri portailla. Tekoälyn laatimat herätteet tuottavat tietoa tekijöistä, jotka voivat lisätä potilaan riskiä päätyä mielenterveys- ja päihdepalveluiden paljon palveluita tarvitsevien potilasryhmään. Tekoälynsovelluksen laatima heräte pohjautuu henkilön terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden rekisteritietoon. Herätteet esitetään hyvinvointialueen potilastietojärjestelmässä perus- ja erikoistason palveluissa, jolloin herätteet ovat helposti hyödynnettävissä osana potilastietoja ammattilaisen päätöksenteon tukena.

Hankkeen tavoitteena on uusien ennakoivan hoidon toimintamallien myötä mielenterveys- ja päihdeongelmien tunnistamisen, ennakoivan hoidon sekä hoitoonohjauksen vahvistaminen painottaen ennaltaehkäisevää näkökulmaa korjaavien toimien sijaan sekä palvelutuotannon kustannusvaikuttavuuden tehostaminen.

Hankkeen myötä käytössä olevaan potilastietojärjestelmään (Lifecareen) otetaan käyttöön tekoälyapurin tuottama heräte niiden potilaiden Lifecaren kotisivulle, jotka ovat riskissä ajautua paljon mielenterveys- ja päihdepalveluita käyttäviksi potilaiksi. Hankkeen tavoitteena on luoda uusia perustason ja erikoissairaanhoidon sekä niiden yhteistyöpinnan mielenterveys- ja päihdepalveluiden toimintamalleja, joissa hyödynnetään tekoälyn tuottamaa tietoa paljon palveluita tarvitsevien potilaiden tunnistamisessa ja hoitamisessa. Hankkeessa arvioidaan suoraan asiakkaille kehitettäviä palveluita ja tarpeen mukaisesti toteutetaan näitä osana hyvinvointialueen digialustaa (Suomisote / Beehealthy).

### **Budjetointi**

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on yhteensä 233 265 €, josta Sitralta myönnetyn rahoituksen osuus on 116 632 €, ja omarahoituksen osuus 116 632 €. Omarahoitusosuus katetaan hyvinvointialueen hankkeeseen osallistuvien ammattilaisten palkkakustannuksista sekä datan poiminnasta ja Azure-ympäristön käyttökustannuksista ja muista ostopalveluista.

Päätösvallan peruste

Hallintosäntö 78 §

Päätös

Päätän, että

1. Keski-Suomen hyvinvointialue osallistuu ennakoivan sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeeseen selostuksessa kuvatulla tavalla ja laajuudessa.

Frantsila Titta

Vastuualuejohtaja, terveydenhuollon palvelut

Tämä päätös on sähköisesti allekirjoitettu  
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Aluehallitus, Paananen Ari-Pekka, Porrasmaa Jari, Käsmä Ilkka,  
Antinaho Tuula, Nygren Emilia

## Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen voi hakea muutosta oikaisuvaatimuksena seuraavalta viranomaiselta:

Keski-Suomen hyvinvointialue  
Aluehallitus  
Viitaniementie 1 A  
40720 Jyväskylä  
kirjaamo(a)hyvaks.fi

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) tai hyvinvointialueen jäsen.

## Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä yllä mainitulle viranomaiselle 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan, katsotaan asiakirja annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivuille.

Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

## Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö ja liitteet

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- muutosvaatimuksen perusteet.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin sen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimus on sen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittaja, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite sekä puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa.

### **Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle**

Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava yllä mainitulle valitusviranomaiselle hyvinvointialueen kirjaamon aukioloaikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös sähköpostitse. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

### **Lisätietoja**

Päätös on lainvoimainen oikaisuvaatimusajan jälkeen, ellei siihen ole haettu muutosta eikä sitä ole otettu ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.